

Regeringens proposition

1984/85: 162

om särskild skattereduktion år 1985;

beslutad den 18 mars 1985.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

KJELL-OLOF FELDT

BO HOLMBERG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att löntagare skall få en skattereduktion år 1985. Skattereduktionen medges vid 1986 års taxering men skall beaktas redan under år 1985 genom att preliminärskatten för juni månad sätts ned. Skattereduktionen är för en heltidsarbetande med normalinkomst 600 kr.

Förslag till**Lag om särskild skattereduktion år 1985**

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Särskild skattereduktion enligt denna lag medges vid 1986 års taxering och vid beräkning av sjömansskatt för år 1985.

2 § Särskild skattereduktion medges skattskyldig som har haft intäkt av tjänst i form av kontant lön eller annan sådan ersättning, som enligt 11 kap. 2 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring skall anses som inkomst av anställning, överstigande 20000 kronor.

Med intäkt som avses i första stycket likställs inkomst ombord enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nyssnämnda lag skattepliktig dagpenning.

3 § Särskild skattereduktion uppgår till 600 kronor, dock högst en procent av det belopp varmed summan av intäkter som avses i 2 § överstiger 20000 kronor.

4 § Arbetsgivare, som vid utbetalning av lön eller annan ersättning, som avses i 2 § första stycket, för juni månad 1985 skall göra avdrag för preliminär A-skatt enligt uppbördslagen (1953: 272), skall sätta ned avdraget med 600 kronor eller, om anställningen har avsett endast en del av månaden, motsvarande del av 600 kronor. Har nedsättningen inte kunnat verkställas för juni månad, får den ske snarast möjligt därefter.

Vad som sägs i första stycket gäller också i fråga om redare som skall göra avdrag för sjömansskatt enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt.

5 § Vid debitering av skatt enligt uppbördslagen (1953: 272) skall den särskilda skattereduktionen minskas med belopp, varmed sjömansskatten har satts ned enligt 4 §. Har nedsättning av sjömansskatten inte skett med fullt belopp och kan återstoden inte avräknas vid debiteringen får sjömannen ansöka om jämkning på sätt anges i 12 § 2 mom. och 13 § lagen (1958: 295) om sjömansskatt.

6 § I fråga om särskild skattereduktion tillämpas 2 § 4 mom. femte stycket och sjätte stycket andra meningen uppbördslagen (1953: 272) samt vad som föreskrivs om skattereduktion för fackföreningsavgift i 2 § 2 mom. uppbördslagen och 4 § lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall. Bestämmelserna om särskild skattereduktion iakttas vid återbetalning av preliminär skatt enligt 45 § 2 mom. uppbördslagen samt vid debitering av slutlig skatt och tillkommande skatt. Särskild skattereduktion skall tillgodoräknas före andra former av skattereduktion.

7 § Redare skall vid redovisning av skatt enligt 14 § 1 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt ange om och i vilken mån skatten har satts ned enligt 4 §.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1985-03-18

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, och statsråden Leijon, Peterson, Göransson, Holmberg, Thunborg

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om särskild skattereduktion år 1985

1 Inledning

I årets budgetproposition förklarade sig regeringen under vissa förutsättningar beredd att vidta åtgärder för att ge löntagarna ökade realinkomster. Jag avser nu att framlägga förslag till en sådan åtgärd.

2 Allmän motivering

Mitt förslag: Löntagare medges en skattereduktion vid 1986 års taxering. Skattereduktionen utgör 600 kr., dock högst 1% av lönen till den del denna överstiger 20 000 kr. Skattereduktionen beaktas redan år 1985 genom att preliminärskatten för juni månad sätts ned med 600 kr.

Skälen för mitt förslag: I propositionen 1984/85: 40 om riktlinjer för den ekonomiska politiken på medellång sikt redovisades mot bakgrund av 1984 års långtidsutredning och dess remissbehandling behovet av en dämpning av pris- och löneutvecklingen.

Mot bakgrund av att en radikal förändring av denna utveckling inte är möjlig att åstadkomma utan en medverkan från alla parter i samhället inleddes redan våren 1984 diskussioner med arbetsmarknadens parter om hur löneökningarna år 1985 skulle begränsas till högst 5%. Denna löneutveckling bedömdes vara förenlig med regeringens målsättning att prisstegringen under loppet av år 1985 skulle bli ca 3%. Parterna förklarade sig beredda att verka för att de totala lönekostnadsökningarna inkl. löneglidning år 1985 skulle begränsas till högst 5%.

Som inledningsvis nämndes behandlades frågan också i årets budgetproposition (prop. 1984/85: 100 bil. 1 s. 15). Däri uttalades att det mot bak-

grund av de förbättringar av den ekonomiska situationen som uppnåtts var rimligt att löntagarna fick del av dessa förbättringar. Regeringen förklarade sig därför beredd att under förutsättning att lönekostnadsstegringarna begränsas till 5% år 1985 och utrikesbalansen inte allvarligt försämras vid behov vidta åtgärder som ger löntagarna ökade realinkomster.

Landsorganisationen i Sverige (LO) och Sveriges arbetsgivareförening (SAF) träffade i början av februari månad en central överenskommelse av innebörd att förbundens förhandlingar för år 1985 skulle ske inom en totalram, som motsvarar fem procents ökning av det genomsnittliga förtjänstläget för LO-SAF-området. Förbundsförhandlingar pågår f. n. Jag förutsätter att dessa kommer att ansluta sig till den centrala överenskommelsen. Jag utgår vidare från att man på andra avtalsområden, där avtal ännu inte har slutits för hela år 1985, har motsvarande utgångspunkt.

En prisstegring under loppet av år 1985 på 3% innebär att nivån på levnadskostnaderna enligt konsumentprisindex kommer att stiga med 5% jämfört med nivån för år 1984. Med hänsyn härtill föreslår jag att en lättnad i inkomstbeskattningen bör ske som ger löntagarna ett tillskott till sin behållna inkomst. Detta bör åstadkommas genom en särskild skattereduktion år 1985. Skattereduktionen bör grundas på 1985 års inkomst och medges vid 1986 års inkomsttaxering. Den bör dock så långt det är praktiskt möjligt komma löntagarna till del redan år 1985. Detta bör ske genom att den preliminära skatten sätts ned. Det är enligt min mening angeläget att denna nedsättning kan ske snarast möjligt. Det är emellertid inte möjligt att åstadkomma tidigare än i juni månad och i vissa fall torde det inte medhinnas förrän något senare.

Skattereduktionens belopp bör normalt vara 600 kr. Det kan emellertid inte anses befogat att full skattereduktion tillfaller personer som endast har en mindre inkomst av anställning. Skattereduktionen bör börja utgå vid en inkomst på 20 000 kr. och bör därefter vara begränsad till 1% av den del av inkomsten som överstiger detta belopp. Full skattereduktion om 600 kr. uppnås då vid en inkomst av anställning på 80 000 kr. Skattebortfallet kan beräknas till ca 2 miljarder kronor.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till lag om särskild skattereduktion år 1985.

Med hänsyn till angelägenheten av att förslaget kan träda i kraft snarast möjligt och lagförslagets relativt okomplicerade karaktär bör lagrådets yttrande över förslaget inte inhämtas.

4 Specialmotivering

Bestämmelserna om särskild skattereduktion har tagits in i en ny lag.

1 § innehåller den grundläggande bestämmelsen om att den särskilda skattereduktionen medges vid 1986 års taxering och vid beräkning av sjömansskatt för år 1985.

1 2 § anges vilka inkomster som grundar rätt till särskild skattereduktion. Det är fråga om lön och vissa andra ersättningar som i socialförsäkringshänseende behandlas som inkomst av anställning. Det är samma inkomster som grundar rätt till schablonavdrag på f. n. 1 000 kr. vid beräkning av inkomst av tjänst. Praktiskt sett är det fråga om inkomster som redovisas under punkterna 1 och 2 under inkomst av tjänst i självdeklarationen. Därutöver är det fråga om sjömansinkomst som beskattas enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt, SjöL.

Beräkningen av den särskilda skattereduktionen framgår av 3 §.

1 4 § regleras hur den särskilda skattereduktionen skall beaktas vid uttaget av preliminär skatt under år 1985. Detta skall ske genom att arbetsgivare som betalar ut sådan ersättning som grundar rätt till särskild skattereduktion skall sätta ned avdraget för preliminär skatt. Nedsättning skall ske med 600 kr.

Avdraget skall göras bara av arbetsgivare som enligt reglerna i upp-
bördslagen (1953: 272), UBL, är skyldig att göra avdrag för preliminär A-skatt eller som skall göra avdrag för sjömansskatt enligt SjöL. Avdrag som sker på grund av särskilda bestämmelser såsom lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar, kungörelsen (1968: 97) om skatteavdrag i vissa fall från folkpension m. m., kungörelsen (1973: 1125) om skatteavdrag från sjukpenning m. m. eller kungörelsen (1969: 5) om skatteavdrag i vissa fall från artistersättning skall således inte sättas ned. I dessa fall förhåller det sig i vissa fall antingen så att någon skattereduktion inte skall medges eller så att någon annan är huvudarbetsgivare och verkställer nedsättningen.

Nedsättningen skall göras på lön för juni månad. Om anställningen inte har varit hela månaden skall nedsättningen avse motsvarande del av 600 kr. Härigenom förebyggs att en person som byter anställning under juni månad får nedsättning med 600 kr. hos vardera arbetsgivaren.

I vissa fall kan hinder föreligga att verkställa nedsättningen i juni månad. Detta kan vara fallet dels om arbetsgivaren på grund av någon särskild omständighet inte förmår ändra avdraget för preliminär skatt på den tid som står till buds efter det att lagen har antagits. Ett annat fall kan vara att den anställde varit sjuk under juni månad och endast uppbär en mindre del av sin lön så att skatten på denna understiger 600 kr. I dessa fall får avdraget göras senare. En förutsättning för full nedsättning är dock även i dessa fall att anställningen har varit hela juni.

I 5 § ges regler för det fall att en löntagare har haft såväl sjöinkomst som landinkomst. Reglerna ansluter till vad som allmänt gäller om olika avdrag i dessa fall. Om han har haft sjöinkomst under juni månad bör sjömansskatten ha satts ned med 600 kr. och någon särskild skattereduktion skall då inte medges vid debiteringen av slutlig skatt på landinkomst. Har den skattskyldige inte haft sjöinkomst i juni medges särskild skattereduktion på grundval av såväl sjö- som landinkomst. Har den skattskyldige inte haft så stora inkomster i land att skattereduktionen kan avräknas i sin helhet får han i sista hand ansöka om jämkning av sjömansskatten.

I 6 § ges, i första hand genom hänvisningar till bestämmelser om andra former av skattereduktion, regler innebärande att den särskilda skattereduktionen skall behandlas på samma sätt som dessa i fråga om de skatter mot vilka avräkning kan ske, avrundning, definitionen av slutlig skatt och tillämpningen av begränsningsregeln. Till skillnad från dessa skall den emellertid inte beaktas vid debitering av preliminär B-skatt eller fastställande av preliminär A-skatt. Anledning härtill är att dessa frågor är särskilt reglerade i lagen. Med hänsyn till att lagen kommer att träda i kraft under inkomståret skulle det vidare förorsaka problem om vissa beslut om jämkning av preliminär A-skatt meddelades med beaktande av den särskilda skattereduktionen, eftersom reglerna om nedsättning av skatteavdraget i 4 § då inte skulle tillämpas.

För att det skall bli möjligt att samordna den särskilda skattereduktionen för skattskyldiga med såväl sjö- som landinkomst föreskrivs i 7 § en skyldighet för redare att lämna uppgift om nedsättning enligt 4 §.

5 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att antaga förslaget till lag om särskild skattereduktion år 1985.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.